

Metodológia a štatistika 2019-Z

1 Veda 1

Podstata vedy

Opis ako cieľ vedy

Predvídanie ako cieľ vedy

Vysvetlenie ako cieľ vedy

Mimovedecké získavanie interpretácií (autorita, tradícia, a priori)

Vlastnosti metódy (systematickosť, organizovanosť, empirickosť)

Vlastnosti metódy (objektivita, opakovateľnosť, overiteľnosť, autokorekcia)

Richards Ogdenov trojuholník významu

Jazyk vedy – preddefinítorne výroky (pomenovanie, príklad, vylučovanie, opisy, prirovnanie)

Jazyk vedy – definície (nominálna, reálna existenciálna, reálna genetická, operacionálna merná, operacionálna experimentálna)

Premenné v psychológii a ich vzťahy (podnetové, organizmické, odpoved'ové)

2 Veda 2

Teória – možné definície a vymedzenia

Teória – kritériá hodnotenia

Indukcia ako spôsob uvažovania

Indukcia, jej dokazovacie možnosti a limity

Millove kánony indukcie – metóda zhody

Millove kánony indukcie – metóda rozdielov

Millove kánony indukcie – metóda súhlasu a rozdielu

Millove kánony indukcie – metóda sprievodnej variácie

Dedukcia ako spôsob uvažovania

Hypotéza

Vlastnosti dobrej hypotézy (zdôvodnenosť, testovateľnosť)

Tri kroky deduktívneho overovania (hyp., emp., verdikt, falzifikácia)

Deduktívne testovanie hypotéz

Dedukcia a logika (modus ponens, tolens, tvrdenie dôsledku, popretie predpokladu)

3 Experiment

Základná charakteristika a ambície experimentu (kauzálne vysvetlenia)

Campbell: podmienky (príčina pred úč., p.a ú. kovariujú, žiadne altern.vysvetlenie)

Tri znaky experimentu (manipulácia IV, meranie DV, kontrola CV)

Kategórie vonk. („nežiadúcich“, CV) 1 – história, zrenie a vývin, neekvival. skupín,

Kategórie CV 2 – efekt merania, chyba mer. nástroja, experimentálna mortalita, reaktivita p.o., očakávania experimentátora

Metódy kontroly nežiadúcich premenných – eliminácia

Metódy kontroly nežiadúcich premenných – stabilizácia

Metódy kontroly nežiadúcich premenných – znáhodňovanie

Experimentálne plány – jednoduché a multifaktorové

Experimentálne plány – medzisubjektové a vnútrosubjektové

Kváziexperiment

4 Neexperimentálne plány

Základné ambície neexperimentálnych plánov (deskripcia, predikcia)

Orientačný (prehľadový, survey výskum)

Korelačný výskum (predikcia, prediktor, korelácia nie je kauzácia)

Diferenciačný prehľad

Vývinový prehľad – prierezový

Vývinový prehľad – longitudinálny

Prípadová štúdia (kazuistika)

Kvalitatívny výskum a jeho formáty

5 Sociálne zakotvenie vedy

Publikačný výstup IMRAD a iné schémy

Psychologické vedecké pracoviská

Psychologické časopisy

Psychologické knižné publikácie

Psychologické udalosti

Scientometria – citácie, impakt faktor

Etika (nielen) psychologického výskumu

Smernica GDPR